

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Quid imaginatio possit vel non possit in corpus proprium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

canis naturæ est. Fieri imaginatione, nemo negat; quo modo imaginatio vim hanc exserere possit, nemo explicat satis.

Multi enim de Phantasia disputauerunt; omnes concedunt vim imaginationis esse maximam. Neque est qui dubitet, imaginationem in corpus imaginantis plurimum posse; immo D. Thomas asserit, posse omnia, quæ naturalem coordinationem habent cum imaginatione, ut sunt motus locales, & alterationes per frigus, calorem, & quæ hanc alterationem consequuntur. Verba sunt S. Thomæ: *Dicendum, quod imaginationi, si fuerit fortis, naturaliter obedit corpus, quantum ad aliqua: puta quantum ad casum de trabe in alto posita: quia imaginatio nata est esse principium motus localis: ut dicitur 3. de Anima. Similiter etiam quantum ad alterationem que est secundum calorem & frigus, & alia consequentia, eò quod ex imaginatione consequenter nata sunt consequi animæ passiones, secundum quas mouetur cor, & sic per commotionem spirituum totum corpus alteratur. Alie vero dispositiones corporales, quæ non habent naturalem ordinem ad imaginationem, non transmutantur ab imaginatione, quantumcumque sit fortis: puta figura manus vel pedis, vel aliquid simile; ut est, adijcere ad staturam suam palmum, habere barbam, vel habere talis vel talis coloris barbam. Quam enim multi sibi hæc talia imaginantur, & tamen nec barbescunt, nec rufescere desinunt, nec sunt longiores. De reliquis autem experientia est in noctambulis illis, qui in somno, sensibus sopitis, per imaginationem mira faciunt: quemadmodum Galenus de se ipso testatur, se integrum ferè stadium confecisse, nec ante à somno excitatum, quam in lapidem offendisset; eodem modo Theonem Stoicum dormientem in somnis ambulare; Periclis seruum in summo tecti fastigio solitum spaciari. Cuius rei rationem esse aiunt, quod imaginatio, dum rerum sensu perceptarum simulacra retractat, simul etiam excitat potentiã appetitiuam ad timorem, pudorem, iram, aut tristitiam, quæ affectiones, hominem ita afficiunt, ut calore, vel frigore alteratus palleat, vel rubescat; exiliat, vel torpescat, efferatur, vel deieciatur. Quod contingit potissimum in his, quorum imaginatio est vehementior; & qui acrius perturbari, ac res tenacius*

Andreas Laurent. lib. 4. hist. Anatom. q. 12.

XIII.

Vales. lib. de sacra Phil. cap. 11. Fernel. lib. de hominis procreat.

N Domnent. in c. 30. Gen.

Conrad Ly colthen. lib. de Prodigijs & ostentis. Anno 1542.

tenaciùs apprehendere sunt soliti. Dicimus moueri dormientes, ait Andreas Laurentius, quia exigua vis in musculis latens a forti imaginatione excitatur: propterea non mouentur somniantes, nisi valida imperante imaginatione, brutorum imaginationi simillima, ante quam neesse est rei externæ vel totius, vel ex parte sensum aliquando præcessisse, licet dudum præcesserit.

Sicut igitur multum potest imaginatio in corpus proprium, ita potest etiam non parum in illud corpus, quod ei acta quadam coniunctione & contactu est copulatum, quale corpus est foetus in utero, aut etiã semen parentum. Sæpe enim imaginatio vtriusque parentis ad eiusmodi monstrum producendũ concurrat; licet vnus etiam sufficiat, vt Valesius docet. Sic Fernelius scribit, pauonem, si dum ouis incubat, linteis albis circumtegatur, albos omnino pullos, non variantis coloris, edere. Sic itidem per imaginationem, quæ conceptioni successit, non rarò proles, etiam iam formata in utero, maternæ imaginationis dispendia sensit. Præter exempla superius allata. Witebergæ quædam mater vterum ferens, obuiio cadauere, subito pauefacta, puerum postea peperit, qui vsque ad longam ætatem facie fuit cadauerosa. Et Itenaci pudica matrona glirem peperit; quia ex vicinis aliquis gliri nolam appenderat, ad cuius sonitum reliqui fugarentur; is occurrit mulieri grandida, qua ignara rei, subito occursum, & aspectu gliris, ita est conterrita, vt fetus in utero, degeneraret in formam bestiola. Alius author ita scribit: In Bilsen Bohemia oppido (Anno 1542.) vt Pencerus, de Teratoscop. memoria tradidit, natus est infans similis imagini Christi crucifixi, aut pendens in cruce, qui collum tortum, & in lacus inflexum habuit, quemadmodum pingitur imago Filij Dei de cruce ablati, vt difficulter ipsius ori propter obliquitatem aibus inferi potuerit. Crura etiam transuersa & inflexa habuit, quæ nisi aliquoties seiuengerentur, sua sponte tamen ad priorem figuram relapsa sunt. Vixit aliquamdiu Vienna Austria. Hanc mihi historiam suspectam facit, non tam quia pro ea hæreticus hæreticum testem citat, quàm quia videtur ad crucifixi imaginem, abolendam excogitata. Videtur enim id inuere, vt feminæ prægnantes abstineant à cruce intucenda. Sed non est magnũ

huc